

ສິກສາຂອງພວກນັກຮຽນ ຖ້າມີແຕ່ໃຮງຮຽນເສຍໆ ບໍ່ມີຄູ
ຫຼືບໍ່ມີເຄື່ອງຮຽນ ມັນຈະໄດ້ປະໂຫຍດອັນໃດ.

- ທີ່ນີ້ຖ້າສົມມຸດວ່າ ເຮົາມີແຕ່ວັດວາອາຮາມເສຍໆບໍ່
ມີພຣະເຈົ້າເປັນເໝືອນຄູ ບໍ່ມີທັມມະແທ້ທີ່ເປັນເໝືອນ
ເຄື່ອງຮຽນ ມັນກໍຈະມີປະໂຫຍດອັນໃດ ທັງໆທີ່ເຮົາມີວັດວາອາຮາມ
ມີພຣະພິກສຸສາມະເລນເດັມໄປເທົ່າ ແຕ່ບໍ່ມີພຣະເທັມອັນ
ໝາຍເຖິງຄວາມຮູ້ທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະການປະຕິບັດຢ່າງຖືກ
ຕ້ອງ ແລະໄດ້ຮັບບັນດາສົມຄວນແກ່ການປະຕິບັດນັ້ນໆ. ດັ່ງ
ນັ້ນ ເຮົາຈະຕ້ອງມີວັດວາອາຮາມທີ່ດີ ຈະຕ້ອງມີພິກສຸສາ-
ມະເລນທີ່ດີ ແລະຈະຕ້ອງມີທັມມະຄືການສຶກສາຮ່າຮຽນ. ການ
ປະພຶດປະຕິບັດດີ ແລະການໄດ້ບົນຂອງການປະຕິບັດ ມັນຈຶ່ງ
ຈະຮຽກວ່າມີຄົບຖ້ວນ ຖືກຕ້ອງແລະສຳເລັດປະໂຫຍດ ຄືມີພຣະ-
ສາສນາທີ່ແທ້ຈິງ.

- ວ່າກັບໂດຍແທ້ຈິງແລ້ວ ສາສນາທີ່ແທ້ຈິງນັ້ນ
ປູ່ທີ່ຕົວທັມມະ ບໍ່ໄດ້ປູ່ທີ່ວັດວາອາຮາມຫຼືຕົວພຣະພິກສຸ-
ສົງສາມະເລນ ຕົວສາສນາທ່ານຈຳແນກໄວ້ເປັນ ໓ ຢ່າງຄື:
ປະຣິຍຕິສາສນາ (ໝາຍເຖິງຄວາມຮູ້) ປະຕິບັດສາສ-
ນາ (ໝາຍເຖິງການປະຕິບັດ) ປະຕິເວທສາສນາ (ໝາຍ

ຈັດເປັນປະໂຫຍດທີ່ຄົນ ລອງພວກດັ້ງບໍ່ວາດໄດ້ຮັບ. ເພາະຄົນ
ເຫລົ່ານັ້ນຈະຮ້ອນເອົ້າ ປູ່ໃນພິກຮ້າຍຂອງຮາຄະ ໃນທະ ໃຫ
ສະ ບໍ່ຢ່າງໃດກໍ່ຢ່າງໜຶ່ງ ເປັນທັມມະຄາ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງນັ້ນ
ກໍ່ຄວນພິຈາລະນາໃຫ້ເຫັນວ່າ ສົມບັດທັງ ໓ ຢ່າງນີ້ ແປ້
ພຽງປະໂຫຍດທີ່ປູ່ໃນອະດັບ ຫລືຊັບລ່າງໆ ກັນ ທີ່ຄົນເຮົາ
ຄວນຈະພວບາຍເຂົ້າເຖິງໃຫ້ໄດ້ທັງເໝືອດທີ່ນີ້ ແລະດຽວນີ້,
ຄືວ່າໃນເວລາປັດຈຸບັນເທັມດາເຫັນນີ້ ຈຶ່ງຈະໄດ້ຊື່ວ່າໄດ້ຮັບ
ສິ່ງ ຊຶ່ງພຣະພຸທສາສນາໄດ້ມີໄວ້ ສຳຄັນມອບໃຫ້ແກ່ຄົນ
ທຸກຄົນ ໃດບສະເພາະຢ່າງໜຶ່ງ ກໍ່ຄືຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບບາເສງເລີຍ.

ບັດນີ້ກໍ່ມາເຖິງບັນຫາ ທີ່ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາກັນຢ່າງ
ຮອບຄອບຄົດສຸດວ່າ ໃນບັນດາປະໂຫຍດທັງ ໓ ຄື ມະ
ນຸດສົມບັດ ສວັນສົມບັດ ແລະນິບພານສົມບັດນັ້ນ ປະໂຫຍດ
ອັນໃດທີ່ມັງໝາຍຢ່າງແທ້ຈິງ ຂອງພຸທສາສນາ. ມະນຸດ
ສົມບັດ ແລະສວັນສົມບັດນັ້ນ ແປ້ເຫມື່ອນປາມີກ້າງ ຢ່າງ
ເບິ່ງບໍ່ເຫັນ ຫລື ຢ່າງຊ່ອນເຮັບ ຢ່າງຫງາບ ຫລື ຢ່າງລະ
ອງດ ໃດບສົມບູນແກ່ຊັບເຊິ່ງຂອງມັນທັງນັ້ນ. ຄົນຕ້ອງຫົວ
ຊົມ ຫລືຮ້ອງໄຫ້ສລັບກັນໄປຢ່າງບໍ່ຈັກສັນສຸດ ກໍ່ເພາະມະ
ນຸດສົມບັດ ແລະສວັນສົມບັດ ຕ້ອງທົນທຸກຢ່າງຊ້າຊາກ

ກໍ່ເພາະສົມບັດທັງສອງນີ້ ຕ້ອງແປ້ນທຸກໂດຍກົງ ຫລືໂດຍປະຈັກຊັດ ໃນເມື່ອສແວງຫາມັນມາ ແລະແປ້ນທຸກໂດຍອ້ອມຫລືໂດຍເລິກແຈບໃນເມື່ອໄດ້ສົມຕາມປະສົງ ຫລື ຜົນກຳລັງບໍ່ສິໄພກມັນປຸ່ ຫລືຜົນເກັບຮັກສາມັນໄວ້ກໍ່ຕາມ. ຕລອດເວລາທີ່ເຂົາບັງບໍ່ໄດ້ຮັບສົມບັດອັນທີ່ ມີ ປຸ່ພຽງໃດ ເຂົາຈະດ້ອງທົນທຸກ ປຸ່ຢ່າງຊ້າ ໆ ຊາກ ໆ ປຸ່ໃນທ້າມກາງຂອງສິ່ງທີ່ເຂົາຫລົງສຳຄັນບິດວ່າ ແປ້ນຄວາມສຸກ. ຕໍ່ເມື່ອໃດສົມບັດອັນທີ່ ມີ ເຂົາມາມື້ອນັ້ນແຫລະເຂົາຈະສາມາດປົດເປື້ອງພິດຮ້າຍ ຫລື ຄວາມບົບຄັ້ນຂອງສົມບັດ ໒ ປະເພດຂ້າງຕົ້ນອອກໄປໄດ້ ມີ ຊີວິດປຸ່ຢ່າງອິສະຣະ ເໝາະຄວາມບົບຄັ້ນຂອງສົມບັດ ທັງສອງນັ້ນ. ບໍ່ເດືອດຮ້ອນເພາະອຳນາດຂອງຮາຄະ ໃນທະ ທາສະ ອັນດ້ອງດ້ວຍສົມບັດ ທັງ ໒ ນັ້ນອີກຕໍ່ໄປ. ນີ້ແຫລະ ຈົງພິຈາລະນາເບິ່ງດ້ວຍຕົນເອງເຖິດວ່າການໄດ້ມາ ຊຶ່ງສົມບັດຊຸນິດໃດ ຈົງຈະນັບວ່າແປ້ນການໄດ້ທິຕິການໄດ້ສົມບັດຊຸນິດໃດ ຈະທຳໃຫ້ເຮົາພົບຄວາມມັ່ງໝາຍອັນແທ້ຈິງຂອງພຸທສາສນາ

ໃຈຄວາມ ພຣະພຸທສາສນາມັ່ງໝາຍຈະແກ້ໄຂບັນຫາຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຄົນໃນໂລກນີ້ ເພື່ອໃຫ້ຄົນມີຊີວິດ

ເສີມພຣະສາສນາແຕ່ຍິວເປືອກ ບໍ່ສູ້ມິໄວທີ່ສົນໃຈທີ່ຈະປະຕິບັດທັມມະຢ່າງແທ້ຈິງ ບໍ່ສູ້ຈະມີບຸ້ນສົນໃຈທີ່ຈະຮັບເອົາຄຳສັ່ງສອນນັ້ນມາປະຕິບັດ ມືວແຕ່ລ້ຽງພຣະຫຼື ສ້າງເສນາ-ສນະ ຊຶ່ງຮວມຄວາມແລ້ວກໍ່ຄື ໃຫ້ພຣະເນນໄດ້ຢູ່ດີກິນດີນັ້ນເອງ. ແຕ່ແລ້ວກໍ່ບໍ່ສູ້ສົນໃຈວ່າຕົວແທ້ຂອງພຣະສາສນາຄືອັນໃດ. ບໍ່ສູ້ສົນໃຈທີ່ຈະເຂົ້າໄປໄດ້ຖາມວ່າທັມມະນັ້ນແປ້ນຢ່າງໃດ ແລະຈະປະຕິບັດຢ່າງໃດ ເພາະມານອນໃຈເສັງວ່າໄດ້ບ່າຮຸງສິ່ງເສີມພຣະສາສນາແປ້ນຢ່າງດີແລ້ວ, ໄດ້ບຸນກຸສົນຢ່າງລົ້ນເຫຼືອແລ້ວ ຈະຕ້ອງການອັນໃດອີກແດ່. ນີ້ແຫລະຄືການສົ່ງເສີມພຣະສາສນາ ຊຸນິດທີ່ວ່າຖ້າຈະປຽບກັນໃຫ້ດີແລ້ວກໍ່ຄືການເຮັດນາໄວ້ໃຫ້ບຸ້ນກິນ.

- ການທີ່ບ່າຮຸງສາສນານັ້ນ ໝາຍຄວາມວ່າຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຖືກວິທີໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ທຸກຢ່າງທຸກປະການ ໃນສິ່ງທີ່ຄວນຈະກະທຳ. ຍົກຕົວຢ່າງໂຮງຮຽນແຫ່ງໜຶ່ງທີ່ມີສະພາບຢ່າງສົມບູນແບບ ຈະຕ້ອງມີຕົວອາຄານທີ່ຈະໃຊ້ແປ້ນໂຮງຮຽນ ຈະຕ້ອງມີຄຣູທຳໜ້າທີ່ສອນ ແລ້ວຈະຕ້ອງມີຕຳຮາຮຽນ ຕລອດເຖິງອຸປະກອນການຮຽນ ຫຼື ການສອນກ່ຽວກັບແຕ່ລະວິຊາ ຮວມກັນແປ້ນສາມຢ່າງ ມັນຈຶ່ງທຳໃຫ້ແປ້ນການສຳເຣັດແກ່ການ

ພຣະສາສນານີ້ເປັນແນ່. ເພາະມົວແຕ່ຍຸຍົງຄົນອື່ນ ສົ່ງເສີມ
ຄົນອື່ນ ບໍາຮຸງຄົນອື່ນ ຈົນກະທັ້ງມັນມາກເກີນກໍາມິດກິດເກາະ
ກາຍເປັນໂທດໄປກໍມີ.

- ອີກປະການໜຶ່ງມັນກົງກັນຂ້າມ ຄືວ່າຢ່າໄປຍູ້ຄົນ
ອື່ນ ຢ່າມົວໄປກະດູກຄົນອື່ນ ສົ່ງເສີມຄົນອື່ນຢູ່ເລີຍ ຈົ່ງດັ່ງ
ໜ້າກຶ້ງຕາປະຕິບັດແຕ່ລະຄົນໆໃຫ້ດີທີ່ສຸດ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວ
ໄວ້ໃນບົດກ່ອນ ວ່າກ່ວຍຂຶ້ນການປະຕິບັດພຣະພາບສາສນານັ້ນ
ກໍຈະໄດ້ມິນຂອງກາຍປະຕິບັດນັ້ນ ຕາມສົມຄວນແກ່ການປະຕິ
ບັດຢູ່ໃນທີ່ທຸກໆທຶນທຸກແຫ່ງ ເມື່ອມີການປະຕິບັດຢູ່ຢ່າງນີ້
ແລະມີບັນປະຕິບັດຢູ່ຢ່າງນີ້ ກໍຮຽກວ່າສາສນາດົວແທ້ນັ້ນ ໄດ້
ມີຢູ່ຈິງໆ ແລະສາສນາດົວແທ້ໄດ້ຈເລີນຮຸ່ງເຮືອງຢູ່ຈິງ ບໍ່
ແນ່ນຈະຮຸ່ງເຮືອງຢູ່ພຽງເປືອກນອກ ແຕ່ສ່ວນພາຍໃນນັ້ນບໍ່
ຄ່ອຍຈະມີອັນໃດ ເພາະມົວແຕ່ເຮັດກັນຕະພຶດຕະພິໄປຢ່າງນີ້
ນັ້ນກໍເປັນຄວາມຈິງແກ່ພາຍນອກ.

- ການສົ່ງເສີມພຣະສາສນາຢ່າງທີ່ເຮັດກັນຢູ່ທີ່ນັ້ນມະ-
ດານັ້ນ ກໍຄືການຊ່ອຍພິກສຸສາມະເນນໃຫ້ໄດ້ຮູ້ ໄດ້ຮຽນເປັນຢູ່
ຢ່າງສະດວກສະບາຍ. ໃຫ້ມີວັດວາອາຮາມເກີດຂຶ້ນເປັນປຶກ
ແມ່ນໝັ້ນຄົງຕາມທີ່ຕົວຢ່າກໃຫ້ມີ. ຢ່າງນີ້ກໍຮຽກວ່າການສົ່ງ

ຢູ່ໃນໂລກນີ້ ໃດຍບໍ່ມີຄວາມທຸກເລີຍ ຫລືວ່າ ພຣະພາບ
ສາສນານາ ມັ່ງຫມາຍທີ່ຈະຂະຈັດຄວາມທຸກ ໃຫ້ເຫມີດໄປ
ຈາກຄົນ ໃນມະນຸສໂລກນີ້ ແລະໃນປະຈຸບັນນີ້, ບໍ່ແມ່ນຫວັງ
ໃຫ້ໄປເມືອງສວັນ ເມືອງບິບພານ ຫລັງຕາຍແລ້ວ ໃດຍບໍ່ຮູ້
ວ່າຢູ່ທີ່ໃດ ມີຈິງຫລືບໍ່ ເພາະບໍ່ມີໃບພິສຸດໄດ້.

ກ) ຄວາມເຊື່ອໃນພຣະພຸດທະສາສນາ ຕ້ອງເປັນຢ່າງໃດ

ໃນເລື່ອງກ່ຽວກັບສາສນາ ເບິ່ງຄືວ່າ ຄວາມເຊື່ອນີ້ ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນຫລາຍ. ລາງສາສນາ ຈຶ່ງສອນຫນັກໄປໃນ ເລື່ອງກ່ຽວກັບຄວາມເຊື່ອດີ ເພາະມຸ້ງຫວັງໃຫ້ເກີດຄວາມ ພັກດີຕໍ່ສາສນາ ຫລືພຣະບຸ້ນເຈົ້າແປງສ່ວນໃຫຍ່. ເມື່ອ ມີຄວາມພັກດີແລ້ວ ການປະຕິບັດຊອບຕາມສາສນາ ກໍຈັກ ເກີດຂຶ້ນ. ແຕ່ຄວາມເຊື່ອທີ່ຢັ້ງແຜນັ້ນຫລາຍເກີນໄປນັ້ນ. ຈະດີ ກໍສະເພາະໃນຂັ້ນຂອງທາງປະຕິບັດ ສິລທັມທໍ່ນັ້ນ ໃນແງ່ ຂອງຄວາມພົ້ນທຸກ ບໍ່ຕ້ອງການຄວາມເຊື່ອທີ່ງົມງາບ. ບໍ່ ຕ້ອງການຄວາມເຊື່ອທີ່ຂາດຫລັກເກນ ຈົນເຮັດໃຫ້ບຸ້ນເຊື່ອບໍ່ມີນ ຫຼື ມີນຕາ. ນັກສາສນາລາງພວກເຊື່ອຫລາຍເກີນໄປ ແລະ ສຳຄັນວ່າ ຄຳສອນຂອງຕົນທໍ່ນັ້ນທີ່ຖືກຕ້ອງ. ຂອງບຸ້ນເຊື່ອມິດ ແກມິດກາຍແປງຄົນມີທິດຖືຫລາຍ ກາຍແປງທິດຖືປາທານ ຫລື ການບົດຫມັ້ນ ຖືຫມັ້ນໃນຄວາມຕິດ ຄວາມເຫັນຂອງ ຕົນ ບໍ່ບອມຮັບຟັງຄວາມຕິດຂອງຄົນອື່ນ ບໍ່ຟັງຄວາມຕິດ ເຫັນຂອງໃຜ ໆ ທັງນັ້ນ. ໃນບາງຄັ້ງພວກບຸ້ນທາງສາສນາ ກໍໃຫ້ກິເລດຂອງຕົນນຳສາສນານິກຊົນ ບຸ້ນງາບທັງຫລາຍ

໑໑ ການສົ່ງເສີມພຣະພຸດທະສາສນາ ຈະຕ້ອງເຮັດຢ່າງໃດ.

- ການສົ່ງເສີມ ຫຼື ການບຳຮຸງພຣະສາສນາ ຄື ການຊ່ອຍຊູ້ໃຫ້ພຣະສາສນາຢືນຍົງຄົງຢູ່ ແລະຈາເຣິນງອກ ງາມ ແມ່ນທີ່ເພິ່ງແກ່ສັດທັງຫຼາຍໄດ້ຈຶ່ງ ແລະແມ່ນສິ່ງທີ່ ເຮົາທັງຫຼາຍຕ້ອງການຢ່າງຍິ່ງດ້ວຍກັນທຸກຄົນ. ແຕ່ກໍເປັນ ບັນຫາວ່າຈະຕ້ອງເຮັດຢ່າງໃດ ຈຶ່ງຈະແມ່ນການສົ່ງເສີມ ຖືກຕ້ອງກົງຕາມຄວາມມຸ້ງໝາຍ. ທີ່ທີ່ເຫັນຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ນີ້ ກໍພໍ່ຈະກ່າວໄດ້ວ່າການສົ່ງເສີມພຣະສາສນາ ຄືການປະເມີນ ປະຕິບັດທັມໃນພຣະສາສນາທີ່ແປງສ່ວນຕົວໃຫ້ດີຂຶ້ນຍິ່ງໆຂຶ້ນໄປ ຄືການທີ່ຄົນເອງ ຕ້ອງປະຕິບັດເອງ. ອີກຢ່າຍໜຶ່ງກໍຄືການ ຊ່ອຍເຫຼືອຜູ້ອື່ນ ຊ່ອຍເຫຼືອກິຈການທາງສາສນາ ເຊັ່ນການ ບຳຮຸງວັດວາອາຣາມ ລ້ຽງພຣະພິກສຸສົງສາມະເພນແປ້ນດັ້ນ. ທັງສອງຢ່າງນີ້ ການສົ່ງເສີມພຣະສາສນາຢ່າງແທ້ຈິງ ຄວນ ແປ້ນໄປໃນທຳນອງທີ່ວ່າ ການປະຕິບັດທີ່ແປ້ນສ່ວນຕົວໃຫ້ດີ ຍິ່ງໆຂຶ້ນນັ້ນແຫຼະ. ຖ້າມີແຕ່ຍຸງຄົບອື່ນໃຫ້ປະຕິບັດ ແຕ່ ຕົນເອງບໍ່ປະຕິບັດແລ້ວ ກໍຈຶ່ງຈະບໍ່ມີການປະຕິບັດອັນໃດໃນ

ນີ້ແຫຼະຄືຄວາມໝາຍຂອງຄວາມເປັນສາສນາສາກົນ.

- ຄົນເຮົາອາດຈະບັນລຸມັກຕົນນັ້ນໄປຊາດນີ້. ການປະຕິບັດທັມຄືການປະຕິບັດຕົນໃນສິນສະມາທິປັນຍາ ບຸຣຸກິສິນໄດ້ ໂດຍຖືກຕ້ອງເປັນນັກວິປັສນາ ເຮັນແຕ່ວັນຮັບຕຣັບສາສະນະຄົນ. ບຸຣຸກິສິນເຂົ້າໃຈຄຳວ່າ ພຸທ ທັມ ສົງ ດາມທິເປັນຈິງ ຍ້ອນເປັນບຸນນຳ ເປັນບຸນບຳເພັນເປັນຍາທິວິປັສສະນາ ຕາມແນວພຣະພຸທສາສນາ. ບົນແຫ່ງການປະຕິບັດທັມໄດ້ແກ່ມີ ໃຈສະອາດ ສວ່າງ ແຈ່ມແຈ້ງ ຮູ້ແຈ້ງເຫັນຈິງ ມີຈິດສງົບ ເຢັນແລະສຸກຊື່ນໄດ້ຕາມທັມມະຊາດ.

ໃຈຄວາມ: ການປະຕິບັດທັມ ຫຼື ພຸທສາສນາແບ່ງເປັນ ຫຼາຍຂັ້ນຄື ການເຂົ້າເຖິງພຣະອັດທະຍອ. ການໃຫ້ທານ, ການຮັກສາສິນ. ການສະມາທິ ແລະເລື່ອງປັນຍາ ທົວໃຈ ຂອງການປະຕິບັດທັມແທ້ກໍຄື ສິນ ສະມາທິ ແລະປັນຍາ. ໂດຍສະເພາະກໍຄືປັນຍາສຶກຂາຂໍ້ສຸດທ້າຍນີ້ເອງ ບົນແຫ່ງ ການປະຕິບັດທັມ ໄດ້ແກ່ມີໃຈສະອາດ ສວ່າງ ແຈ່ມແຈ້ງ ດ້ວຍການຮູ້ແຈ້ງເຫັນຈິງມີຈິດສງົບເຢັນ ແລະສຸກຊື່ນຕາມ ທັມມະຊາດ.

ໄປກະທຳຄວາມຊົ່ວ ເຊັ່ນກະທຳສົງຄາມກັບກໍມີ ດັງບາກົດ ຢູ່ໃນປວັດສາດຂອງໂລກ. ລາງຄົນເຊື່ອງມຶງງາບ ຈົນກະທັ້ງຊີວິດຂອງຕົນ ກໍມອບຖວາບແກ່ພຣະເຈົ້າທີ່ຄົນເຊື່ອໄດ້. ໂດຍສຳຄັນບິດຄິດເສັງວ່າ ການກະທຳໃນຮູບນັ້ນຈັກນຳຄົນໄປສູ່ ລວັນໄດ້. ແຕ່ບໍ່ເຄີຍຄິດເລີຍວ່າ ສວັນນັ້ນມັນຢູ່ທີ່ໃດ ມີຈິງ ຢ່າງເຮົາວ່າກັນຫລືບໍ່. ຖ້າສຶກສາເລື່ອງຄວາມເຊື່ອຂອງຄົນ ທົ່ວໄປແລ້ວ ກໍຈະເຫັນວ່າມີສ່ວນຂອງຄວາມມຶງງາບຫລາຍ ໃນສວັນວິມານເຈືອເປັນຢູ່ໃນຄວາມເຊື່ອບໍ່ໃຊ້ຫນ້ອຍ. ໃນຈຳພວກ ພຸທບໍຣິສັດກໍຍັງເຊື່ອດັ່ງນີ້ຢູ່ຫລາຍ.

ພຣະພຸທສາສນາ ເຮັດໃຫ້ຄົນຫລົງຜິດງົມງາບແຕ່ຫລື ບໍ່ ປາກກ່າວດ້ວຍຄວາມເພມໃຈວ່າ. ພຸທສາສນາເປັນຄຳ ສອບທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນດຶບຈາກຄວາມຫລົງຜິດ ຈິ່ງບໍ່ມີຂໍ້ກັມມະ ຄຳສອບບົດໄດ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນຫລົງຜິດແມ້ແຕ່ນ້ອຍ. ຂໍໄດ້ ໂບດ ປ່າໄດ້ເບິ່ງຄວາມເປັນຢູ່ ແລະການກະທຳຂອງຄົນທີ່ຮຸກຄົນ ເອງວ່າເປັນພິກສຸ ຫລືຊາວພຸດຊຶ່ງບໍ່ມີການປະຕິບັດກົງ ຕາມຄຳສອບຂອງພຣະພຸທອົງ. ເຮົາມາເວົ້າເຖິງຫລັກການ ຂອງພຣະບໍຣົມສາສດາທີ່ແທ້ຈິງກັບເຖິດ ຈະໄດ້ພົບຄວາມ ຈິງວ່າ ຄວາມເຊື່ອໃນທາງພຣະພຸທສາສນານັ້ນ ເປັນໄປໃນ

ຮູບໃດ ຫລື ງົມງາມຫລືບໍ່.

ໃນໝວດໜັ້ນມະເີດວາງໄວ້ ເພື່ອການສຶກສາຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ໃນໝວດໃດມີສັດທາຄວາມເຊື່ອ ໃນໝວດນັ້ນຈະຕ້ອງມີເລື່ອງ ປັບບາກຳກັບປຸ້ດ້ວຍສເມີ. ເພາະສັດທາທີ່ຂາດປັບບາກຈະງົມງາບ. ປັບບາກທີ່ຂາດສັດທານັ້ນ ມັກຜູ່ງຊາມ ກາບເປັນຄົນບໍ່ມີຫລັກເຂົ້າແບບຮຸ້ນາກບາກບານນັ້ນເອງ. ສັດທາກັບປັບບາກຈຶ່ງຄວບຄຸ່ກັບໄປສເມີ. ແຕ່ຊາວເຮົາສ່ວນຫລາຍມີແຕ່ສັດທາຢ່າງດຽວ ບໍ່ໃຊ້ປັບບາເລີຍ.

ໃນກາລາມະສຸດມີເລື່ອງເລົ່າວ່າ ພວກຊາວບ້ານ ກາລາມະ ໄດ້ພົບກັບນັກສອນສາສນາຫລາຍພວກ. ທຸກຄົນທີ່ບ່ານມາ ກໍ່ມັກສອນວ່າ ທ່ານຈຶ່ງປະຕິບັດຢ່າງນີ້ ທ່ານຈະໄດ້ຮັບຄວາມສຸກສົມປາຖນາ ແລະປຶ້ນບັນວ່າຄຳສອນຂອງຕົນຖືກຕ້ອງສເມີໄປ. ຕໍ່ມາອາຈານຄົນອື່ນມາກໍ່ສອນອີກວ່າ ຄຳສອນເຊັ່ນນັ້ນບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຢ່າງນີ້ຈຶ່ງຈະຖືກ ຂໍໃຫ້ທ່ານເຂົ້າໃຈເສັງໃຫມ່ເຖິດ ຄົນອື່ນມາກໍ່ຄຳບກັບອີກ. ຈົນບຸ້ຄົນເຫລົ່ານັ້ນລັງເລໃຈ ບໍ່ຮູ້ວ່າຈະເຊື່ອຂອງໃບດີ ເພາະຕ່າງຄົນຕ່າງກໍ່ບອກວ່າຖືກດ້ວຍກັນເທິງນັ້ນ. ເຂົາຈຶ່ງບຸ້ໃນສພາບລອນເລ. ຄາວນັ່ງພຣະພຸທອົງ ສເດັດບ່ານມາທາງນັ້ນ. ພວກຊາວກາລາມະ

ບາ ຄືສຶກຂາຂີ່ສຸດທ້າຍ ເພື່ອຕັດຄວາມຍືດໝັ້ນທັງ ໔ ປະການປົກເປ້ອນຈິດໃຈໃຫ້ເປັນອິສະຈາກສິ່ງທັງປວງ ບໍ່ບຸກພັນເປັນທາດ ຫຼື ບຸ້ໄດ້ອ່ານາດຂອງສິ່ງທັງເໝີດເຊັ່ນ ພຣະເຈົ້າເທິງສວັນ ຫຼື ມີສາງແທວະດາ. ຂໍ້ນີ້ແຜະບໍ່ມີສາສນາອື່ນກ້າພີທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເປັນອິສະຈາກສິ່ງເຊິ່ງ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຕົນເປັນທີ່ເພິ່ງຂອງຕົນເອງ. ສະນັ້ນເຮົາຈຶ່ງເຂົ້າໃຈທັກທີ່ເປັນໃຈຄວາມສ່ວຄັນຂອງພຣະພຸທສາສນາໄວ້ໃຫ້ດີງ

- ເມື່ອຄວາມຈິງໄດ້ສແດງແລ້ວວ່າ ພຣະພຸທສາສນາກ້າທ້າໃຫ້ພິສຸດ ມີອັນໃດທຸກຢ່າງທີ່ສາສນາອື່ນມີ ແລະບັງມີອັນໃດລາງຢ່າງຫຼາຍໄປກວ່າເຂົາມີກັນ ສະນັ້ນຈະເຫັນໄດ້ທັນທີວ່າ ພຸທສາສນານີ້ເປັນຂອງຄົນທົ່ວໄປ ຫຼື ເປັນສາສນາສາກົນທີ່ຈະໃຊ້ໄດ້ແກ່ຄົນທຸກຄົນ ທຸກບຸກທຸກສມັຍ ເພາະວ່າຄົນມີປັບບາຫາຄວາມທຸກຢ່າງດຽວກັນເໝີດ. ຄືທຸກເພາະເກີດ ແກ່ເຈັບ ຕາຍ ທຸກເພາະຄວາມຢາກ ຄວາມຍືດ ຄອບງຳ ບໍ່າວີ ບໍ່ວ່າແທວະດາ ມະນຸດ ສັດເຄຣັດສານ ບ່ອມຈະມີບັບຫາຢ່າງດຽວກັນ ມີສິ່ງຕ້ອງທຳຢ່າງດຽວກັນຄືຕ້ອງຕັດກິເລດຕັນຫາທີ່ເປັນຕົວສ່ວຄັນ ຫຼື ຕັດຄວາມຍືດຕິດທີ່ຍືດງິ້ເສັງ.

ເປັນ ມັນເປັນດິນຂອງປັນບາ. ສະນັ້ນເຮົາທັງຫຼາຍຈຶ່ງຄວນໄດ້
ກຳນົດພິຈາລະນາສຶກຂາຂໍ້ປັນບາໃຫ້ດີ ວ່ານັ້ນມີຢູ່ຢ່າງໃດ
ເປັນຂອງສູງສຸດພຽງໃດ. ປັນບາໃນທາງພຣະພຸດທະສາສນາກໍຄື
ປັນບາ ທີ່ຖອນຕົວອອກມາເສັ້ນຈາກສິ່ງທັງປວງ ໃດບໍ່ການ
ທຳຮາຍອຸປາຫານ ໔ ປະການເສັ້ນໃຫ້ເໝາະສົມ. ຄວາມ
ບືດຕິດທັງ ໔ ເປັນເໝືອນກັບເຊືອກທີ່ບຸກມັດລ່າມເຮົາໄວ້ ປັນ
ບາກໍເປັນເໝືອນມິດທີ່ຈະຕັດສິ່ງເຫລົ່ານັ້ນ ໃຫ້ຂາດອອກໄປ
ຈົນບໍ່ມີອັນໃດ ເປັນເຄື່ອງບຸກມັດເຮົາໄວ້ຕິດຢູ່ກັບສິ່ງຕ່າງໆອີກ
ດີໄປ.

- ຂໍປະຕິບັດທັງ ໓ ຢ່າງດັ່ງກ່າວມາດອບສຸດທ້າຍ
ນີ້ ຈະລົງທຶນຕໍ່ການພິສູດຫຼືບໍ່ ຈະເປັນຫຼັກວິຊາການອັນແທ້
ຈິງ ເໝາະທີ່ທຸກຄົນຈະປະຕິບັດຫຼືບໍ່ ຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາເບິ່ງ
ແລະພົ້ນເບິ່ງຕໍ່ໄປອີກຈະເຫັນວ່າຫຼັກທັງ ໓ ຂໍ້ນີ້ ບໍ່ຄ້ານກັບ
ສາສນາໃດເລີຍ ຖ້າສາສນານັ້ນໆຫາກຕ້ອງການຈະແກ້ບັນ
ຫາຕ່າງໆທີ່ເປັນຄວາມທຸກຂອງມະນຸດກັນຈຶ່ງ. ພຸດທະສາສນາ
ບໍ່ອ່ມບໍ່ເປັນປະຕິປັກຕໍ່ສາສນາໃດໆ ແຕ່ມີສິ່ງທີ່ມາກໄປກວ່າ
ສາສນາອື່ນໆມີ. ໃດບໍ່ສະເພາະກໍຄືການປະຕິບັດໃນທາງປັນ

ກໍ່ມາຫາແລະເລົ່າໃຫ້ຟັງ. ຜົນຊຶ່ງຊາບແລ້ວແທນທີ່ຈະ
ບອກວ່າ ຂອງພຣະອົງນີ້ແຫລະຖືກຕ້ອງທ່ຽງຄົງ ຈຶ່ງມາເຊື່ອ
ພຣະອົງເຖິດ. ພຣະອົງກັບບອກພວກເຂົາວ່າ ຖືກແລ້ວ
ທ່ານທັງປວງ ຕ້ອງສົງສັບໃນຄຳສອນນັ້ນໆ. ຄວາມສົງສັບ
ເປັນຄວາມດີ. ຄວາມບໍ່ປົງໃຈເຊື່ອງ່າຍໆ ເປັນຄວາມຖືກຕ້ອງ
ຂໍທ່ານທັງຫລາຍຈຶ່ງປາໄດ້ເຊື່ອ ໃດບໍ່ອາການດັ່ງນີ້ເລີຍ ແລ້ວ
ດຣັດບອກເຖິງການບໍ່ຄວນເຊື່ອ ໑໐ ຢ່າງຄື:

- ໑/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ເຂົາບອກເລົ່າກັນມາ
- ໒/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ເຂົາທ່າຕາມກັນມາ
- ໓/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ຂ່າວເລົ່າລື
- ໔/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ອ້າງວ່າມີຢູ່ໃນຄົນພິ
- ໕/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ການເດົາເອົາເອງ
- ໖/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ການຄາດຄະເນ
- ໗/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ການຕຣຶກຕອງ ເອົາຕາມອາການ
- ໘/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ການຕິດ ວ່າເຂົາກັນໄດ້ກັບຄວາມຄິດ
ຄວາມເຫັນເດີມໆ ຂອງຕົນ
- ໙/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ຖືວ່າ ບຸ້ນສອນພໍຈະເຊື່ອຖືໄດ້
- ໑໐/- ປ່າເຊື່ອໃດບໍ່ຖືວ່າ ບຸ້ນສອນເປັນຄຣູຂອງຕົນ.

ຖ້າຫາກເຮົາມາສຶກສາເບິ່ງ ເຖິງອາການທີ່ທ້າມບໍ່ໃຫ້ເຊື່ອ ທັງສິບປະການນີ້ແລ້ວກໍ່ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ພຣະພຸດທະອົງບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃບໃຫ້ເຊື່ອພຣະອົງ ພຣະອົງເປັນອາຈານທີ່ບໍ່ຕ້ອງການລຸກສິດທີ່ງົມງາບ ບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ເຂົ້າມາເປັນພວກດຽວກັບພຣະອົງ ໂດຍສັກແຕ່ວ່າເຊື່ອຕາມເລື່ອຍໄປ. ຫາກແຕ່ຕ້ອງການ ໃຫ້ຜູ້ຟັງຮູ້ແຈ້ງເຫັນຈິງ ໃນສິ່ງທີ່ຄວນຈະຮູ້ຈະເຫັນ ດ້ວຍຕົນເອງທ່ານນີ້. ເພາະການປະຕິບັດຕົນເພື່ອຄວາມພົ້ນທຸກ ໃນທາງພຣະພຸດທະສາສນາ ຂຶ້ນຢູ່ກັບການກະທຳທີ່ໄວ້ວາງໃຈຕົນເອງຢ່າງແທ້ຈິງ ບໍ່ແມ່ນພົ້ນທຸກໂດຍຖືວ່າຄຣຸຂອງເຮົາຈະພາເຮົາໄປ. ທາງເດີນມີຢູ່ຖ້າຜູ້ເດີນບໍ່ເດີນກໍ່ຈະບໍ່ເຖິງຈຸດໝາຍປາບທາງໄດ້. ພຣະພຸດທະອົງເກີດຄຣັດບອກສເມີວ່າ "ຕະຖາຄົດ ແປ້ນພຽງແຕ່ຢູ່ບອກທາງທ່ານນີ້. ສ່ວນການເດີນຕາມທາງ ແປ້ນໜ້າທີ່ຂອງທ່ານເອງ" ພຸດທະສາສນາຈິງບໍ່ຕ້ອງການສັດທາ ຄວາມເຊື່ອປະເພດງົມງາບ ແຕ່ຕ້ອງການໃຫ້ໄຊ້ປັນຍາ ຄວບຄຸ້ມໄປກັບຄວາມເຊື່ອນັ້ນດ້ວຍ ຂໍໃຫ້ພິຈາລະນາເບິ່ງໃຫ້ດີ ຖ້າຫາກເຮົາເຊື່ອສິ່ງທີ່ເຮົາບອກເລົ່າກັນມາ ສິ່ງທີ່ເຮັດຄວາມ ໆ ກັນມາ ສິ່ງທີ່ເຮົາເລົ່າລືກັນມາຈາກພຸ້ນ ຈາກພີ້ ເຮົາກໍ່ກາຍເປັນຄົນດົນຂ້າວ

ສິ່ງທັງປວງ ມາເປັນອິສະຣະ. ບົນຂອງຄວາມເບື້ອງໜ້າຄວາມປາກຈາກສິ່ງທັງປວງມັນເປັນຢ່າງນີ້ ບໍ່ແມ່ນໄປຂັດຕົວຕາຍ ຫຼືເຂົ້າປາໄປບວດເປັນລືລື ຫຼືເອົາໄຟຈຸດເຜົາສິ່ງຕ່າງໆ ເສັ້ງໃຫ້ເໝັດ. ທາງພາຍນອກຈະເປັນໄປຢ່າງໃດກໍ່ເປັນໄປຄວາມເລື້ອງ ຍັງຕົງເປັນໄປຕາມເຫດບົນຕາມຄວາມເໝາະສົມແດ່ ພາຍໃນຈິດໃຈກັ້ນ ຍ່ອມເປັນອິສະຣະບໍ່ເປັນທາດຂອງສິ່ງໃດຢ່າງແດ່ກ່ອນອີກລໍໄປ. ນີ້ແຫຼະຄືວານີສິ່ງຂອງປັນຍາ ທ່ານໃຊ້ສຽງຮຽກແປ້ນພາສາບາລີ "ວິມຸດຕິ" ໝາຍຄວາມວ່າຫຼຸດອອກຈາກການເປັນທາດຂອງສິ່ງທັງປວງ ໂດຍສະເພາະທາດຂອງສິ່ງເຮົາຮັກ ແຕ່ສິ່ງທີ່ເຮົາບໍ່ຮັກ ເຮົາກໍ່ຕົກເປັນທາດຂອງມັນເໝືອນກັນ ເປັນທາດຄອບທີ່ຕ້ອງໄປກຽດມັນນັ້ນເອງ. ຢູ່ເລີຍໆບໍ່ໄດ້ອຸດສາໄປຈູ້ມັນ ໄປຮ້ອນໃຈກັບມັນ. ສະນັ້ນຄຳວ່າເປັນທາດຂອງສິ່ງທັງປວງນັ້ນ ບໍ່ອມໝາຍເຖິງທັງທາງທີ່ພິເສດ ແລະບໍ່ພິເສດ. ທັງເໝືອນນີ້ສະແດງວ່າ ເຮົາຫຼຸດອອກຈາກການເປັນທາດຂອງສິ່ງທັງປວງ ມາເປັນອິສະຣະຢູ່ໄດ້ ດ້ວຍອາສັຍປັນຍາ ເພາະສະເພາະພຣະພຸດທະເຈົ້າທ່ານຈິ່ງໄດ້ວາງຫຼັກໄວ້ສັບໆ ວ່າ "ຄົນເຮົາບໍ່ຮຽນໄດ້ດ້ວຍປັນຍາ" ການຫຼຸດອອກຈາກສິ່ງທັງປວງ ກໍ່ຄືມີຄວາມບໍ່ວິສຸດສະອາດ ສວ່າງສໄວ ແຈ່ມແຈ້ງແລະສຽບ

ປັນຍາ ດ້ອງມີປັນຍາຈຶ່ງຈະມີສະມາທິ ຂຶ້ນເປັນເພາະ
ການທີ່ຈະໃຫ້ເກີດຍິ່ງໄປກວ່າສະມາທິຄວາມທັມມະຊາດນັ້ນ ມັນ
ດ້ອງອາສັຍມີປັນຍາ ປ່າງໜ້ອຍດ້ອງມີຄວາມຮູ້ ຄວາມເຂົ້າ
ໃຈກ່ຽວກັບລັກສະນະອາການວ່າງງຂອງຈິດ ວ່າຈະບັງຄັບມັນ
ປ່າງໄດ້ຈຶ່ງຈະເກີດເປັນສະມາທິຂຶ້ນມາໄດ້ ສະນັ້ນຄົນທີ່ມີ
ປັນຍາ ຈຶ່ງສາມາດມີສະມາທິຫຼາຍຂຶ້ນໄດ້ຄວາມລ່າດັບ ເມື່ອ
ສະມາທິຫຼາຍຂຶ້ນ ປັນຍາກໍຍິ່ງມີກໍຍິ່ງມີກໍາລັງຫຼາຍຂຶ້ນຕາມ
ມັນສັ່ງເສີມກັນໄປໃນຕົວ.

- ຖ້າມີປັນຍາແລ້ວ ກໍ່ດ້ອງມີຄວາມແໜ້ນແຈ້ງ ແລະ
ມີປັນເປັນຄວາມຮູ້ສຶກເບື້ອໜ່າຍສລິດສັງເວດ ສັງກັ ຖອຍຫຼັງ
ອຍກມາຈາກສິ່ງທັງປວງດ້ວຍຄວາມຫຼົງຮັກ ດ້ວຍຄວາມຫຼົງ
ຢືດຖື ຖ້າຍິ່ງວົງເຂົ້າໄປຫາສິ່ງທັງປວງ ດ້ວຍຄວາມຫຼົງຮັກ
ຫຼົງຢືດຖື ດ້ວຍຄວາມຫຼົງໄຫຼແລ້ວ ບໍ່ເປັນປັນຍາຂອງພຣະ
ພຸທສາສນາ ທີ່ວ່າສັງກັຫຼືຖອຍຫຼັງນີ້ ບໍ່ແມ່ນເຮັດດ້ວຍ
ກິຣິຍາອາການ ເຊ່ນຈະດ້ອງຈັບສິ່ງນັ້ນສິ່ງນີ້ຂວ່າງຖິ້ມ ຫຼື
ຫຸບຕີໄຫ້ແຕກຫັກ ຫຼືຈະດ້ອງແລ່ນໜີເຂົ້າປ່າໄປປ່າງນີ້ກໍບໍ່
ແມ່ນ. ແຕ່ໜາຍເຖິງສັງກັຖອຍຫຼັງດ້ວຍຈິດໃຈໃດບສະເພາະ
ຄືມີຈິດໃຈຖອຍອອກຈາກອາການ ທີ່ເຄີຍດຶກເປັນທາດຂອງ

ໄປ ຖືກເຂົາຫລອກເອົາໄດ້ງ່າຍທີ່ສຸດ ຖ້າເຮົາເຊື່ອອັນໃດໃດບ
ອ້າງວ່າມີປູ່ໃນຕໍາຣາ ຄັນພິທີໄດ້ຮັບສືບກັນມານານ ກໍ່ຖືກ
ດື່ມໄດ້ງ່າຍເຊ່ນດຽວກັນ ເພາະຕໍາຣາຄັນພິນັ້ນ ເກີດຈາກການ
ຂຽນຂອງຄົນ ໃຜມີຄວາມຄິດປ່າງໄດ ກໍ່ຂຽນພຸ່ງໄປຕາມ
ຄວາມຄິດຂອງຕົນ ຖືກແຕ່ ບິດແຕ່ ໃຫ້ຄຸບແຕ່ ໃຫ້ໂທດແຕ່
ຄົນເຊື່ອງ່າຍກໍ່ກາຍເປັນໜອນກິນໜັງສືໄປປັນຍາຂອງຄົນບໍ່ໃຊ້
ຊາວພຸດເຮົາໃຊ້ຄັນພິ ເປັນແນວປະກອບຄວາມຄິດໃນທາງປະ
ຕິບັດທໍ່ນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ຫລົງງົມງາຍວ່າຖືກສຸມີໄປ. ການບໍ່ເຊື່ອວ່າ
ທຸກສິ່ງໃນຄັນພິ ຖືກຕ້ອງສຸມີໄປນັ້ນ ບໍ່ເປັນການບາບໃນ
ທາງພຸທສາສນາເລີຍ ແຕ່ເປັນການຊ່ອຍຄົນໃຫ້ມີຄວາມຄິດ
ກ້າວໜ້າໃນປັນຍາຂຶ້ນອີກ. ເພາະຮູ້ຈັກໃຊ້ສຸມອງຂອງຕົນ
ເອງ. ການເດົາເອົາເອງ ກໍ່ໜາຍຄວາມຄິດທີ່ວ່າ ຄືມັນຈະ
ເປັນປ່າງນັ້ນ ຄືມັນຈະເປັນປ່າງນີ້ ບໍ່ແມ່ນອບລົງໄປໄດ້ ເຮັດ
ໃຫ້ຄົນຫລົງໄຫລປຸ່ມາກ. ທ່ານຈຶ່ງຫ້າມການດາດຄະເນ
ການຮິບຕອງເອົາຕາມອາການ ກໍ່ເປັນພຽງແນວຄິດ ບໍ່ແມ່ນ
ຄວາມຮູ້ອັນແທ້ຈິງ. ພຣະພຸທສາສນາ ຖືເອົາຄວາມຮູ້ແຈ້ງ
ແໜ້ນຈິງເປັນຫລັກ ພຽງແຕ່ຮິບຕອງຕາມອາການ ບັງບໍ່
ເຖິງຈຸດໜາຍ. ຄວາມຄິດຄົນທົ່ວໄປມັກເຂົ້າຂ້າງຕົນເອງສຸມີ

ອາການເຂົ້າຂ້າງຕົນ ເປັນອາການຂອງກິເລດ ຄົນມັກຢ່າງ
 ໃດ ກໍ່ວ່າຢ່າງນັ້ນຖືກ ຄົນບໍ່ມັກຢ່າງໃດ ກໍ່ວ່າຢ່າງນັ້ນຕິດ
 ບໍ່ຖືກວາມຈິງເປັນມູນຖານ ຄວາມເຂົ້າໃຈບໍ່ມີໄດ້ງ່າຍ ທ່ານ
 ຈົ່ງຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຊື່ອຢ່າງນັ້ນ. ຢ່າເຊື່ອໂຕບຸກຄົນສອນພໍ່ຈະ
 ເຊື່ອໄດ້ ຫລືວ່າບຸກຄົນເປັນຄູຂອງເຮົາ ເພາະຄວາມຄິດ
 ເຊັ່ນນີ້ເປັນການປິດບັງບັນຍາຂອງຕົວເອງ ກາບສພາບເປັນ
 ຂຸນພົນພອບຄາມບັກໄປເຫມີດ ການເປັນຄົນເຊື່ອງ່າຍເກີນ
 ໄປ ເພາະຄິດວ່າຄົນສອນເວົ້າເປັນກາເຊື່ອ ຄົນສອນເປັນຄູ
 ຂອງຕົນ ເຂົາບອກອັນໃດ ກໍ່ຮັບເອົາມາທັງເຫມີດ ເທັບໄວ້
 ໃນສມອງທັງເຫມີດ ບໍ່ໄດ້ປ່ອຍໃຫ້ເຂົ້າໃຈດ້ວຍຕົນເອງ ຈົ່ງ
 ນັບເປັນຄວາມເຊື່ອທີ່ຜິດພາດ ພຣະສາສດາຈົ່ງຫ້າມໄວ້.

ເມື່ອມາເຖິງຕອນນີ້ ເຮົາທັງຫລາຍກໍ່ຍັງສົງສອນວ່າ
 ໃນຖານະຂອງຊາວພຸດ ຄວນຈະເຊື່ອຢ່າງໃດກັນ ຄັ້ງນຶ່ງພຣະ
 ພຸທສາສດາ ຊົງສະແດງທັມມະແກ່ພຣະສາລິບຸດ ບູ່ເປັນ
 ສາວິກມຸ້ໄກ້ຊິດ ແລະທ່າງານປະກາດສັດຈະທັມໄດ້ດີທ່າພຣະ
 ພຸທເຈົ້າ. ເມື່ອຊົງສະແດງທັມຈົບແລ້ວ ຕັດຖາມວ່າ "ສາ
 ລິບຸດເຊື່ອຄວາມຄຳສອນນີ້ ຫລືບໍ່" ໄດ້ຮັບຄຳ ຕອບວ່າ "ຍັງ
 ບໍ່ເຊື່ອກ່ອນຂ້າງອັບ". ຕຣັດຊິນເຊີບວ່າດີແລ້ວ ບູ່ມີປັນຍາ

ຕອບໂບ່ອອກມາເລີຍງຽບກໍ່ເລື່ອງກັນ. ແຕ່ຖ້າມັນຍັງບໍ່ໄດ້ອອກ
 ມາ ເຮົາກໍ່ຍັງມີວິທີອີກອັນນຶ່ງ ທີ່ໃຫ້ບໍ່ອ້ອມຈິດໄປສູ່ການ
 ພິຈາລະນາບັນຫາທີ່ເຮົາກຳລັງມີຢູ່. ການພິຈາລະນາດ້ວຍ
 ກຳລັງສະມາທິໃນລັກສະນະນີ້ເອງ ຮຽກວ່າເປັນປັນຍາສິກຂາທີ່
 ຢ່າງນ້ອຍກໍ່ສົງເຄາະເຂົ້າໃນປັນຍາສິກຂາ. ໃນຄືນວັນທີ່ຕຣັສຊີ
 ພຣະພຸທເຈົ້າໄດ້ຕຣັສຊີປັດຕິຈສມຸປບາດ ຄືຮູ້ອັນໃດທະຍອຍ
 ກັນໄປເປັນລຳດັບ ທັງນີ້ກໍ່ໂດຍມີສະມາທິຢ່າງກ່າວມາແລ້ວ
 ພຣະພຸທອົງໄດ້ເລົ່າເລື່ອງນີ້ໄວ້ຢ່າງລະອຽດ ແຕ່ໃຮມໃຈຄວາມ
 ແລ້ວກໍ່ຄືວ່າ ໃນຂະນະທີ່ຈິດເປັນສະມາທິດີແລ້ວ ກໍ່ບໍ່ອ້ອມຈິດໄປ
 ເພື່ອພິຈາລະນາບັນຫາເື່ອງ.

- ທັງເໝີດນີ້ເປັນການສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປັນຍາ
 ກັບສະມາທິນີ້ຈະຕ້ອງກຽມພັນກັນສະເໝີໄປ. ແຕ່ວ່າອາການທີ່
 ປັນຍາອາສັບສະມາທິນັ້ນ ລາງເທື່ອເຮົາມອງບໍ່ເຫັນເລີຍ
 ເຊັ່ນເວລາງຽບສງັດ ເຢັນສບາບ ບໍ່ມີອັນໃດມາຮົບກວນໃຈ
 ຈິດເປັນສະມາທິສິດຊື່ນດີ ເຮົາກໍ່ຄິດອັນໃດໆທີ່ເປັນຄຳລອບ
 ຂອງບັນຫາຊຶ່ງຕິດຄ້າງຢູ່ໄດ້ເປັນດັ່ງນັ້ນ. ແຕ່ໃນທາງພຣະພຸທ-
 ສາສນານີ້ ທ່ານສະແດງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງສະມາທິ
 ກັບປັນຍາຍິ່ງຂຶ້ນໄປກວ່ານັ້ນອີກ ຄືຕ້ອງມີສະມາທິຈຶ່ງຈະມີ

ສມັຍທີ່ໃຈກມີສິ່ງໝູນວຽນແທນຈະລຸກເປັນໄຟຢ່າງນີ້ດ້ວຍແລ້ວ ຍິ່ງຈະຕ້ອງການສະນາທິຫຼາຍໄປເສັ້ນກວ່າ ຄັ້ງພຸທທາການດ້ວຍ ຊ້າໄປ. ຢ່າຫຼົງຄິດວ່າເປັນເລື່ອງໃນວັດຫຼືເລື່ອງສ່ວນອື່ນວັດ ຫຼື ຂອງຄົນງົມງາຍເລີຍ

໔- ບັນຍາ ຄືຄວາມຮູ້ແຈ້ງແທງດລອດ ຊຶ່ງ ໝາຍເຖິງບັນລຸມັກດິນນິບພານ. ພຣະພຸທເຈົ້າດຣັດໄວ້ວ່າ ເມື່ອຈິດເປັນສະນາທິແລ້ວ ຍ້ອນເຫັນສິ່ງທັງຫຼາຍທັງປວງ ດາມທີ່ເປັນຈິງ ໝາຍເຖິງອາການທີ່ຈິດປະກອບດ້ວຍສະນາທິ ເປັນລັກສະນະທີ່ພ້ອມຈະປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຖ້າຈິດມີລັກສະນະ ເຊັ່ນນີ້ແລ້ວ ກໍຈະຮູ້ສິ່ງທັງຫຼາຍດາມທີ່ເປັນຈິງ ຂໍ້ນີ້ມີຄວາມ ແປກປາກປຸ່ນທ້ອນ ຄືວ່າອັນໃດໆທີ່ເຮົາຢາກຈະຮູ້ຫຼື ບັນຫາ ທີ່ເຮົາຢາກຈະສະສາງນັ້ນ ດາມປົກຄົມນັ້ນຝັງຕົວຢູ່ໃນໃຈຂອງ ຄົນເຮົາທັງນັ້ນ ເຮົາອາດຈະບໍ່ຮູ້ສຶກໄດ້ ຄືມັນບໍ່ໄດ້ສຳນຶກ ເລື້ອຍໄປຕລອດເວລາ ຂະນະທີ່ເຮົາຕັ້ງໃຈສະສາງນັ້ນກໍບໍ່ອອກ ເພາະເຫດວ່າ ຈິດໃຈຂະນັ້ນ ບັງບໍ່ເໝາະສົມທີ່ຈະສະສາງ ບັນຫານັ້ນເອງ ຖ້າບໍ່ໄດ້ທຳສະນາທິໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຄືໃຫ້ມີລັກ ສະນະທີ່ຮຽນວ່າ " ຄົມມນິໄຍ " ພ້ອມຈະປະຕິບັດງານທາງ ຈິດແລ້ວ ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ສະສົມຢູ່ໄດ້ສຳນຶກນັ້ນ, ມັນຈະມີຄຳ

ບ່ອນບໍ່ເຊື່ອອັນໃດໆບໍ່ເກີນໄປ. ໃນຖານະຂອງຊາວພຸດນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຟັງຄວາມຄິດ ຄວາມເຫັນຂອງບູ່ອື່ນສເມີ. ແຕ່ເລື່ອງ ເຊື່ອຫລືບໍ່ເຊື່ອເອົາໄວ້ທີ່ຫລັງ ໃນຄັ້ງພຸທທາການ ພຣະບໍຣົມ ສາສດາເຄີຍໄປສົນທະນາ ກັບຄຣອາຈານອື່ນໆສເມີ ລາງ ອາຈານ ມີຄວາມຄິດເຫັນເຂົ້າກັນໄດ້ກັບພຣະອົງກໍຊົງຮັບຮອງ ຄວາມຄິດແບບນັ້ນ. ລາງຄຣອກໍເຂົ້າກັນບໍ່ໄດ້ກໍຊົງບໍ່ຮັບຮອງ ພຣະອົງບໍ່ໄດ້ຄູ່ຫມິນບຸກຄົນອື່ນວ່າມິດສເມີໄປ. ພຣະອົງບໍ່ ເຄີຍທະເລາະກັບໄປໆ ທີ່ມີຄວາມເຫັນບໍ່ກົງກັນ ຖືວ່າວ່າງ ຄົນຕ່າງເຫັນ. ແຕ່ຖ້າພົບກັບພຣະອົງ ກໍຊົງເອນະນຳລາມ ຖານະຂອງບູ່ນຳ ເອົາຈະຮັບເຊື່ອ ຫລືບໍ່ເປັນເລື່ອງຂອງເຂົາ ເອງ. ພຣະອົງຈຶ່ງເປັນຄູ ທີ່ບໍ່ມີສັດອຸຄອບປອງຮ້າຍ. ໄປ ໄສກໍສດວກ ໄດ້ຮັບການຕ້ອນຮັບຈາກຄົນທຸກເຫລົ່າ. ເລື່ອງນີ້ ດວນເປັນຕົວຢ່າງຂອງພວກເຮົາໄດ້ປະການໜຶ່ງ. ຊົງຖືກເຕືອນ ພິກສຸວ່າ ປ່າໄປເຫັນດ້ວຍເລີຍ ຫລື ຄັດຄ້ານຄວາມເຫັນໃດ ໆ ແຕ່ຮັບຟັງຄວາມເຫັນນັ້ນໆ ນຳມາທຽບຄຽງກັບສິ່ງທີ່ລົບໄດ້ ຮຽນແລ້ວ ໄດ້ເຫັນແລ້ວ ກໍເປັນທາງຊ່ອຍໃຫ້ສລາດຂັບໄດ້ ທາງໜຶ່ງ

ພຣະບໍຣົມສາສດາ ຊົງເຫັນອານາຄົດ ກໍ່ງວກັບຄວາມ
ເຊື່ອນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ວາງຫລັກເກນໄວ້ໃຫ້ຕັດສິນໃຈວ່າອັນໃດແປ້ນ
ພຣະພຸທສາສນາ ອັນໃດບໍ່ແມ່ນ ພຣະພຸທສາສນາ ຫລັກ
ສຳຫຮັບຕັດສິນມິດັງນັ້ນ ຄຳສອນແລະການປະຕິບັດເລື່ອງໃດ
ທີ່ແປ້ນໄປເພື່ອ:

- ໑/- ໃຫ້ເກີດຄວາມກຳໜັດບ້ອມໃຈ
- ໒/- ໃຫ້ເກີດຄວາມທຸກ
- ໓/- ໃຫ້ເກີດຄິເລດ
- ໔/- ໃຫ້ເກີດຄວາມປ້ານນາກ ໆ
- ໕/- ໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ບິນດີດ້ວຍຂອງ ດາມມິດາມໄດ້
- ໖/- ໃຫ້ເກີດຄວາມ ຄຸກຄີ ແປ້ນຫນຸ່ມແປ້ນຄະ
- ໗/- ໃຫ້ເກີດຄວາມກຸດດ້ານ
- ໘/- ເກີດຄວາມລຽງປາກ

ນັບແຜ່ຫັນ ບໍ່ແຜ່ນວິນັຍ ບໍ່ແຜ່ນການປະຕິບັດຕາມຄຳ
ສອນຂອງພຣະພຸທເຈົ້າ ຖ້າເວົ້າກັນໃນເລື່ອງຂອງເສຣີພາບ
ໃນການນຶກຄິດແລ້ວ ພຣະພຸທສາສນາໃຫ້ເສຣີພາບໄວ້ມາກ ຄຳ
ວ່າ "ສຸເຈົ້າຕ້ອງເຊື່ອ ຖ້າຫາກສຸເຈົ້າບໍ່ເຊື່ອສຸເຈົ້າຈະຕົກບາຣົກ"
ຫລືຢ່າງໃດທ່ານອຸ່ນ ບໍ່ໄດ້ມີໃນຄຳສອນຂອງພຣະພຸທອົງ
ເລີຍ ເວລາພຣະພຸທອົງຈະສອນໄປ ກໍ່ເຕືອນກ່ອນວ່າ ຈຶ່ງຕັ້ງ

ໄປກວ່າທີ່ຈະແປ້ນໄປຕາມທັມມະຊາດ. ເພາະສະນັ້ນເມື່ອປຶກ
ກັບສຳເອັດແລ້ວ ຈຶ່ງກາຍແປ້ນຈິດທີ່ມີຄວາມສາມາດ ມີກຳ
ລັງມີຄຸນສົມບັດພິເສດຢ່າງອື່ນໆມາກມາວແກລືອເກີນ. ການ
ທີ່ຄົນເຮົາສາມາດຖືເອົາປາຍໄປຈາກສະມາທິໄດ້ເຖິງປານນີ້ ຮຽກ
ວ່າ ມະນຸດກ້າວມາເຖິງການຮູ້ຄວາມລັບ ຂອງທັມມະຊາດອີກ
ຂັ້ນນຶ່ງ. ຂັ້ນໜ້າເຖິງຮູ້ບັງຄັບຈິດໃຫ້ມີສະມັນຖະພາບ ຍິ່ງ
ໄປກວ່າມະນຸດທັມມະດາຈະທຳໄດ້ ຂັ້ນສິ້ນບັງຄັບແປ້ນການ
ເລີຍລະດັບຂອງມະນຸດທັມມະດາ ເຖິງຈະອວດກັນກໍ່ຍັງຖືວ່າ
ບໍ່ແປ້ນອວດອຸຕຣິມະນຸສທັມ ແຕ່ພໍມາເຖິງຂັ້ນແປ້ນສະມາທິ
ແປ້ນຊາບສະມາທິ ທ່ານຈິດແປ້ນອຸຕຣິມະນຸສທັມ ຊຶ່ງພຣະ
ພິກສຸຈະອວດບໍ່ໄດ້ ອັນອວດກໍ່ຊື່ວ່າບໍ່ແປ້ນພຣະທັດ ຫຼື ເຖິງ
ກັບບໍ່ແປ້ນພຣະເລີຍ, ແລ້ວແຕ່ກໍ່ຮະນີ ການໄດ້ມາຊຶ່ງສະມາທິ
ນີ້ເຮົາລ້ອງລົງເທິງສຶກສາອິບຣິມ ແລະປະຕິບັດຈົນເຮົາມີສະມາ
ທິຕາມສົມຄວນທີ່ເຮົາຈະມີໄດ້ ແລ້ວໃນທີ່ສຸດເຮົາກໍ່ຈະໄດ້ຍິນໃນ
ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ທີ່ຫຼາຍໄປກວ່າມະນຸດທັມມະດາ ເອົາໄລ້ກັນ
ເພາະເຮົາມີເຄື່ອງມືທີ່ສູງກວ່າເຂົາມີ. ເພາະສະນັ້ນຈຶ່ງຂໍໃຫ້
ສົນໃຈໄວ້ ຢ່າຖືວ່າແປ້ນຂອງງົນງາຍພັນລມັຍ ມັນຍັງແປ້ນ
ຂອງສຳຄັນທີ່ສຸດ ທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ກັນປຸ່ເລື່ອຍໄປ ແລະຍິ່ງໃນ

ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຈະໄຊທ່າປໂຍດໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ຕາມທີ່ຕົນ
 ດ້ອງການ ລະມາທິຄືການສາມາດຄວບຄຸມຈິດໃຈຫຼືອາດຈະ
 ໄຊ້ຈິດຂອງຕົນນີ້ ທ່ານນ້າທີ່ຂອງມັນໃຫ້ແປປໂຍດເຖິງທີ່ສຸດ.
 ໃນຂັ້ນສົມມິການປະເພີດທາງກາຍ ທາງວາຈາ. ໃນຂັ້ນ
 ສະມາທິມິການປະເພີດທາງຈິດ ຄືບໍ່ມີຄວາມຄິດຍິດ ບໍ່ເສົ້າ
 ໜອງ ບໍ່ມີຄວາມຜຸ່ງຊາບ ແລະຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຈະປະຕິບັດ
 ໜ້າທີ່ຂອງມັນ. ຢ່າງນີ້ຮຽກວ່າແປປໂຍດອົບອຸ່ມຈິດ ຫຼືປົກປັບ
 ຈິດໄດ້ເຖິງທີ່ສຸດ. ຜົນເກີດຂຶ້ນຮຽກວ່າສະມາທິ. ແຕ່ໃນສ່ວນທີ່
 ກຸ່ງວກັບປໂຍດທົ່ວໄປໃນທາງໂລກ ລະມາທິກໍຍັງແປ້ນຂອງຈຳ
 ແປ້ນໃນທຸກກໍລະນີ ບໍ່ວ່າເຮົາຈະເຮັດອັນໃດ ຖ້າບໍ່ເຮັດດ້ວຍໃຈທີ່
 ແປ້ນລະມາທິແລ້ວຍ່ອມບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນດ້ວຍຄື ເພິນຈຶ່ງຈັດສະມາທິ
 ນີ້ໄວ້ໃນລັກສະນະຂອງບຸກຄົນທີ່ຮຽກວ່າ ມະຫາບຸຣຸດ ບໍ່ວ່າຈະ
 ແປ້ນມະຫາບຸຣຸດທາງໂລກ ຫຼືທາງທັມ ລ້ວນແຕ່ຈຳແປ້ນ
 ຈະດ້ອງມີລະມາທິຢູ່ບໍ່ຄຸບສົມບັດປະຈຳລົວທັງນັ້ນ. ແຕ່ທີ່ສຸດ
 ແຕ່ກໍມັກຮຽນຖ້າບໍ່ມີຈິດແປ້ນສະມາທິແລ້ວ ຈະຄິດເລກໄດ້ຢ່າງໃດ.
 ລະມາທິໃນທ່ານອົງນີ້ແປ້ນສະມາທິຕາມທັມມະຊາດ ມັນຍັງ
 ຢູ່ໃນລະດັບອ່ອນ ສ່ວນສະມາທິທາງຫລັກພຣະພຸທສາສນາ
 ທີ່ກຳລັງເວົ້າເຖິງນີ້ ແປ້ນສະມາທິທີ່ເຮົາໄດ້ປຶກໃຫ້ສູງຍິ່ງຂຶ້ນ

ໃຈໃຫ້ດີໆ ຈຶ່ງຄິດໃຫ້ຮອບຄອບ ເຮົາຈະກ່າວສອນທ່ານ ນະ
 ບັດນີ້ແລ້ວ ການທີ່ບອກວ່າ ຈຶ່ງດັ່ງໃຈໃຫ້ດີນັ້ນ ຫມາຍເຖິງ
 ກຽມເຕືອນຮັບໃຫ້ດີ ໃຫ້ຮັບໄດ້ເລື້ອຍຖ້ອຍກະທົງຄວາມ ພັງໃຫ້
 ຊັດເຈນ ແຈ່ມແຈ້ງ. ຄຳວ່າຈຶ່ງຄິດຮອບຄອບນັ້ນ ຫມາຍເຖິງ
 ໃຫ້ຄິດວ່າ ອັນໃດແປ້ນອັນໃດ ບໍ່ແມ່ນສັກແຕ່ວ່າ ພັງໃຫ້ບ່າຍ
 ພົ້ນໄປຕໍ່ນັ້ນ ຈະພັງເພື່ອຈຳແລະນຳໄປຄິດທົບທວນຕໍ່ໄປ ສິ່ງ
 ທີ່ໄດ້ຮັບມາຈາກການພັງແປ້ນພຽງຄວາມຮູ້. ຖ້ານຳໄປຄິດໃຫ້
 ເຫັນເຫດຜົນ ກໍ່ຈະໄດ້ຄວາມເຂົ້າໃຈນັ້ນມາປະຕິບັດ ກໍ່ເກີດ
 ຄວາມເຫັນແຈ້ງດ້ວຍໃຈຕົນເອງ. ຄວາມເຫັນແຈ້ງ ຫລືປະ
 ສົບການນັ້ນແຫລະ ແປ້ນເລື່ອງທີ່ດ້ອງການໃນວົງການ ຂອງ
 ພຣະພຸທສາສນາ ແປ້ນການເຮັດໃຫ້ທຸກແຈ້ງສວ່າງແທ້ຈິງ
 ຄວາມງົມງາບຈິງບໍ່ມີເລີຍ. ຊາວພຸດບໍ່ມີຄວາມເຊື່ອກິດຕາມ
 ຄຳສອນບ່ອນແປ້ນຄົນບູຊາເສຣີພາບ. ບ່ອນແປ້ນຄົນ ມີນ້ຳໃຈ
 ກວ້າງຂວາງ ບໍ່ມີການ ຖືເຮົາຖືເຂົາ. ບໍ່ຖືບືກບໍ່ນິກາຍ
 ນີ້. ບໍ່ຖືຊັບວັນນະ ແຕ່ຖືເອົາຄວາມຖືກ ຫລືບິດແປ້ນສ່ວນ
 ໃຫຍ່. ໃບເຮັດຖືກກໍ່ບິດດ້ວຍ ໃບເຮັດບິດກໍ່ວ່າກ່າວ ປາກ
 ຈະຊ່ອຍໃຫ້ເຂົ້າພັນຈາກບິດນັ້ນ ໆ. ແຕ່ສມັບນີ້ ບໍ່ຄ່ອຍມີໃບ
 ໃຊ້ຫລັກນີ້ພິຈາລະນາ ຄຳສອນນັກບວດທັງຫລາຍ ສະນັ້ນຈຶ່ງ

ມີຄຳສອນຫລອກລວງປະປົນຢູ່ຝັ່ງອັນມາກ ແລະນັບວັນຈະ
ຫຼາຍຂຶ້ນທຸກທີ.

ພຣະຣາຊາ ບູ້ຄອງປະເທດເຮົາສ່ວນນາກ ກໍ່ເປັນ
ຊາວພຸດທັດເດັ່ງຄັດ ໃນທັມມະ ຫລາຍພຣະອົງ ໄດ້ຊ່ອຍໃຫ້
ຊາວເຮົາກ້າວໜ້າ ແລະດໍ່ສູ້ກັບອຸປະສັກຕ່າງໆ ໃດບອາສັຍ
ທັມມະເປັນທີ່ເພິ່ງ. ນັກສອນສາສນາຊາວຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າ
ໄປສອນສາສນາໃນປະເທດອື່ນໆ ຍ່ອມຖືກກົດກັ້ນທຸກວິທີທາງ
ລາງເທືອກຖືກທຳຮ້າຍ ຈົນເຖິງຕາຍກໍ່ມີ. ແຕ່ເຫດການ
ເຊັ່ນນີ້ ບໍ່ໄດ້ເຄີຍບາກົດໃນປະເທດເຮົາ. ຊາວເຮົາມີໃຈກວ້າງ
ຂວາງ ເອ້ອອາຣີ ຕໍ່ທຸກຊາດ ທຸກສາສນາ ນີ້ເພາະຄວາມ
ເປັນຜູ້ມີໃຈກວ້າງຂວາງ ຕາມຫລັກທັມນັ້ນເອງ. ຊາວຕາເວັນ
ຕົກຫລາຍປະເທດນັກກົດກັ້ນ ຕົນສາສນາອື່ນ ຮ່ວມທັງຄຳສອນ
ໃນສາສນານັ້ນ. ລາງແຫ່ງເຖິງກັບທ້າມບໍ່ໃຫ້ນຳ ໜັງສືຕ່າງ
ສາສນາເຂົ້າມາເຮົາ. ເຂົາຈຶ່ງກາຍເປັນຄົນໃຈຄັບແຄບໄປ. ຊາວ
ພຸດບໍ່ເຮັດດັ່ງນັ້ນ ການອ່ານ ການຮຽນ ຄຳສອນ ໃນສາສນາ
ອື່ນໆ ກໍ່ບໍ່ເປັນການບົດ ການເສັງຫາຍຢ່າງໃດ. ຊາວພຸດຈຶ່ງ
ສາມາດຄົບຄົນໄດ້ທຸກຈຳພວກ ທີ່ແທ້ວ່າບໍ່ເປັນພັນແກ່ຕົນ
ເອງ. ຕົນສາສນາອື່ນ ໜ້າຈະມີໃຈກວ້າງຂວາງເໝືອນກັນ

ເວັ້ນຈາກການເຮັດຄວາມຊົ່ວ. ເປັນການກຳຈັດຂອບເຂດ
ກິເລດບໍ່ໃຫ້ຄຳເຮັດຕໍ່ໄປ ແລ້ວດັດທາງກຳເຮັດນັ້ນເສັງ. ການຖື
ສິນ ກໍ່ເພື່ອມາຈາກຄົນເຮົານັ້ນກໍ່ແທ້ແກ່ດົວຢ່າງບໍ່ມີຂອບເຂດ
ນີ້ເອງ. ບໍ່ວ່າສິນຂໍ້ໃດ ຈະຝັ່ງການຂ້າສັດ ລັກຊັບ ຕົວະລ່າຍ
ລ່ວງລະເມີດລຸກຜັງເຂົາ ຕື່ມນ້ຳເມົາ.... ມັນກໍ່ເປັນການ
ເຫັນແກ່ດົວທັງນັ້ນ ເພາະສະນັ້ນພຣະພຸດທະອົງຈຶ່ງສອນເລື້ອງ
ສິນ. ສິນເປັນສິ່ງຈຳເປັນຕໍ່ສັງຄົມ ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມຢູ່ເປັນຮຸກ
ບໍ່ເດືອດຮ້ອນ. ຢູ່ໃນວົງສັງຄົມໃດບໍ່ມີສິນ ປະຊາຊົນຈະເດືອດ
ຮ້ອນທຸກຍ່ອມໜັງ້າ. ສິນແປວ່າປົກຄືທາງກາຍ ແລະວາຈາ
ທຳຄວາມປົກຄືໄດ້ເມື່ອໃດກໍ່ຊື່ວ່າມີສິນໃນເມື່ອນັ້ນ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງ
ແຍກວ່າສິນ ໕ ສິນ ໑໐ ສິນ ໒໐ ສິນ ໒໒໗ ໝາຍ
ຄວາມວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ຕົນເດືອດຮ້ອນ ກ່າວຄືບໍ່ບຸນບຸນຜູ້ອື່ນ ບໍ່
ບຸນບຸນຕົນ ແລ້ວກໍ່ກາຍເປັນຖືສິນເໝືອດທັງພຣະສາສນາ
ຫຼືເໝືອດທັງພຣະໄຕຣປິດິກ ເມື່ອມີຄວາມປົກຄືສຸກທາງໃຈ
ແລະເກີດສະຕິປັນຍາທີ່ຈະພິຈາລະນາສັດຈະທັມ ຊຶ່ງເລີກ
ແລບໄດ້ຕໍ່ໄປ ການຖືສິນຈຶ່ງມີວັດຖຸປະສົງພຽງເທົ່ານີ້.

໔ - ສະມາທິ: ສະມາທິເປັນເລື່ອງຈິດໃຈໃດບໍ່ຄົງ ໃນ
ອະດັບແຮກ ດິວິທິຈະອົບຮົມບັງຄັບຈິດໃຈຂອງຕົວເອງໄວ້ໃຫ້

ຂຸດເກົາຄວາມເຫັນແກ່ຕົວຂອງໃຫ້. ທັມມະທານຄືການ
 ໃຫ້ຄວາມຮູ້ຄວາມສລາດ ໃຫ້ທັມມະທານໄປກໍເພື່ອວ່າ ເຂົາ
 ຈະຮູ້ຈັກຊ່ອຍຕົວເອງ ເຂົາຊະນະກິເລດໄດ້ ຫຼືວ່າເປັນການ
 ຊ່ອຍສ້າງໂລກນີ້ໃຫ້ປອດພ້ອມ ເຮັດໃຫ້ໂລກນີ້ມີຄວາມທຸກ
 ດ້ວຍກັນທຸກຄົນ ອະພິຍທານແປວ່າ ບໍ່ເປັນພ້ອມດໍກັນ ຍົກ
 ໃຫລໃຫ້ກັນ ມີຄວາມແນດຕາປານີດໍກັນ ໃຫ້ອະພິຍທານ
 ເປັນການໃຫ້ທາງຈິດໃຈ ແປງການຮັບຮູ້ວ່າ ສັດມີຊີວິດທັງ
 ຫຼາຍ ທັງປວງນີ້ເປັນຄົນງຽດກັນ ຊີວິດທຸກຊີວິດເຖິງຈະ
 ເປັນສັດເຄຣັດສານກໍຮວມປູ່ໃນຄຳວ່າ ຄວາມແປງຊີວິດກັນ
 ມີການເດີນທາງຢ່າງດຽວກັນ ຕ້ອງການຄວາມດັບທຸກຢ່າງ
 ດຽວກັນ ກໍາລັງຕົກທຸກຢູ່ໃນຄວາມທຸກຢ່າງດຽວກັນ ຖ້າທ່ານ
 ຜູ້ໄດ້ຮູ້ສຶກໃຈຢ່າງນີ້ແລ້ວ ກໍຮຽກວ່າ ທ່ານເປັນຜູ້ມີການໃຫ້
 ອະພິຍທານ. ການບໍາແນນທັງເໝີໝູ່ຈະເຫັນໄດ້ວ່າບໍ່ໄດ້ມັງ
 ໝາຍສວັນວິມານ ບໍ່ໄດ້ມັງໝາຍລາຍຍົດສັລເສີນ ບໍ່ໄດ້
 ມັງໝາຍການດອບແຜນ ນີ້ຄືທານ ຫຼື ການບໍຣິຈາກທີ່ຖືກ
 ຕ້ອງຂອງພຣະພຸທສາສນາ ນອກຈາກນີ້ແປ້ນເຮືອງຂອງພວກ
 ຄົນງົມງາຍ:

ປີ - ສິນ: ການຮັກສາສິນຄືການສັ່ງຮວມກາຍວາຈາ

ແດ່ກໍຈະດີ.
 ເຄີຍມີປະວັດຂອງນັກວິທະຍາສາດ ທີ່ມີຄວາມຄິດຂັດ
 ແຍ່ງກັບທາງສາສນາ ຖືກພຣະໂນສາສນານັ້ນລົງໂທດຄວ່າ
 ບາດ, ລາງຄົນຖືກທໍຣະມານຈົນເຖິງຕາຍກໍມີ. ເຂົາຖືກລົງໂທດ
 ເພາະເວົ້າຄວາມສັດຈິງລາງປະການ ອັນຂັດຕໍ່ຄວາມບໍ່ຈິງ
 ລາງປະການຂອງສາສນານັ້ນ. ຖ້າຫາກຄົນເຫລົ່ານັ້ນມາສແດງ
 ຄວາມຄິດເຫັນ ແລະກະທຳໃນຫມູ່ຊາວພຸດ ເຂົາຈະມີເສຣີ
 ພາບ ແລະປອດພ້ອມ ພຣະພຸທສາສນາໃຫ້ເສຣີພາບຢ່າງ
 ເດັ່ນທີ່ ບໍ່ມີສາສນາໃດຈະໃຫ້ເສຣີພາບທໍ່.

ໃຈຄວາມ: ພຣະພຸທສາສນາ ສອນໃຫ້ຄົນເຊື່ອດ້ວຍ
 ເຫັດ ດ້ວຍເນີນ ແລະພິສູດໄດ້. ຫມາຍຄວາມວ່າຕ້ອງເຊື່ອດ້ວຍ
 ປັນຍາ, ຄືຄວາມຮູ້ແຈ້ງ ແຫງລອດຂອງສິ່ງທັງປວງ. ມີສັດ
 ທາຖ້າຂາດປັນຍາກໍຈະງົມງາຍ. ປັນຍາທີ່ຂາດສັດທາກໍບໍ່ກັກ
 ຈະຟຸ່ງຊາຍ ສັດທາກັບປັນຍາຈິ່ງຕ້ອງ ດວບຄຸ່ກັນໄປສເນີ ແຕ່
 ຊາວເຮົາສ່ວນຫຼາຍມີແຕ່ສັດທາຢ່າງດຽວ ບໍ່ສູ້ໃຊ້ປັນຍາເລີຍ.